

වාස්තුගාස්තුගත මුලික ප්‍රමිති මානයන්ගේ විද්‍යාමාන අංගුලයක පරිමාව පිළිබඳ විමර්ශනාන්මක අධ්‍යායනයක්

ඒ. එම්. ජී. ආර්. මධුගානී

Abstract

Vāstuśatra is a scientific and practical science based on Indian attitudes. Accordingly, it is the Indian traditional system of house planning. The word Vāstu is derived from root “vās” which denotes living, housing. Historical evidence regarding Vāstuśatra are available even in among the Vedic scriptures. Vāstuśatra which is considered as *Upaveda* or subdivision of principle Vedic secret texts has been flourished by means of two traditions known as southern and Northern. Pioneers who represent both traditions have composed and published a number of vital texts on Vāstuśatra. *Mānasāra*, *Manuṣyālayacandrikā*, *Mayamata*, *Brhatsaṁhitā*, *Viśvakarmaprakāśa* and *Vāsturatnāvali* are well-known works which are scrutinized in this research process as the primary sources. Māna or measurement is a key principle in Vāstuśatra. *Āṅgula* is the one of main standard measurements of Vāstuśatra . There are different types of categorizations as *mānamāngula*, *mātrāmāngula*, *dehalabdāmāngula* with reference to the standard of *Āṅgula*. Height, width and length of the house planning and so forth, all the units of measurements are

established based on this primary standard. But in the present context, individuals who are engaged in this domain do not have sufficient understanding. Even later scholars offer different definitions of the scale of an *Angula*. Therefore, a number of misconceptions and miscalculations are being practiced. It is to be a displayable platform and example for the betterment of this subject domain. There is a gap in academic research on how to measure an *Angula*. Qualitative research methods based on primary and secondary sources are used here. The main purpose of this is to investigate how the *Angula* unit can be used practically in modern usage.

Key words; *Angula, Architecture, Māna, Vāstuśāstra*

භැඳින්වීම

වාස්ත්‍රගාස්තුයෙහි මූලාරම්භය සේ සලකනුයේ ගිල්පගාස්තු ගණනාවක මාත්‍රාභුම්ය වන හාරතයයි. ගතවර්ෂ ගණනාවක සිට වාස්ත්‍රගාස්තුයෙහි කුමාහිවද්ධියට දක්ෂීණෝත්තර ගුරුකුල සම්පූදායන් මතින් පෝෂිත ගාස්ත්‍රිය මූලාගුය හේතු වී ඇත.

භාරතීය ගෘහනිර්මාණ ගිල්පයෙහි වැදගත් සෙද්ධාන්තික කොටසක් වගයෙන් 'මාන' නිර්ණය දැක් වේ. මිනිසා ගෘහනිර්මාණයට අත්පෙන් තබන මූල් අවධියේ සිට ම මාන නිර්ණයට අනුගත වූ බවට සාධක හමු වේ. සමරාංගණ සූත්‍රධාරයට අනුව ඕනෑම නිර්මාණාත්මක ක්‍රියාකාරකමක් (ගොඩනැගිල්ලක් හෝ මුර්තිමය අංගයන්) මිනුම්වලින් සම්පූර්ණ විය යුතු වේ. මාන යනු මැනීමයි. අවමාන, අධිමාන යනාදි ව්‍යවහාර සමාජයෙහි දක්නට ලැබේ. මා යන සංස්කෘත දාතුවෙන් මාන යන වචනය තැනේ.¹ මාන යන වචනයට විවිධ ගබ්දකේෂාගත හා විශ්වකේෂාගත අර්ථයන් වේ. අලභියවන්න ප්‍රවසනි ගබ්දකේෂාගත අනුව ද මාන යනු මිනුම යන්න ප්‍රවසනි ගබ්දකේෂාගත අනුව ද මාන යනු මිනුම වේ.² මිනුම යන්න

1. Monier-williams, M. (1899). *A Sanskrit English Dictionary*. 80p. <http://archive.org/details/in.ernet.dli.2015.31959>
2. අලභියවන්න, ප්‍රවසනි. (2004). අලභියවන්න සංස්කෘත සිංහල ගබ්දකේෂාගත සූරිය ප්‍රකාශන, කොළඹ 10. පි.624.

measurement, dimension යනුවෙන් ඉංග්‍රීසි ගබඳකෝෂයන්හි විග්‍රහ වේ. මේ සඳහා විශ්වකෝෂාගත නිර්වචන පිරික්සීමේ දී ගොඩනාගිල්ලක් හෝ මුර්තියක් නිර්මාණය කිරීමේ දී හාටිත වන මිනුම් කුම පොදුවේ මාන ලෙස හැඳින්වේ.

ආහ්මණ්ඩ පුරාණය (vii පරිවිෂ්දය) මාන පිළිබඳ පැහැදිලි මූලාරම්භයක් ලබා දෙයි. මෙහි දී අංගුල හා හස්ත යන මිනුම් සම්මත මිනුම් ලෙස හාටිත වී ඇති. වාස්තුගාස්ත්‍රිය ගුන්ප බොහෝමයක ‘හස්ත ලක්ෂණ’ යනුවෙන් මෙකි මාන කුමයන් විස්තර කෙරේ. පුරාණ ගුන්පයන්හි සඳහන් වන පරිදි මුල්කාලීන මිනිසුන් ගුහා, කදුකර ගංගා ආදි පාරිසරික අංගයන් මුල් කොටගෙන වාසය කර ඇති. සිසිලස හා තාපයෙන් මිදිමේ උපතුමයක් ලෙස ඔවුනු තිවාස ගැනීමට පටන් ගත්හ. ඉන්පසු ඔවුන්ගේ ජනවාසවල දිග, පළල, ජනවාස දෙකක් අතර පරතරය මැනීමාදී කටයුතු සඳහා ඔවුනු සහජ ඇශානයෙන් ම (යථා ඇශානම්) තමන්ගේ ඇගිලි යොදාගත්හ. එතැන් සිට අංගුල යන මිනුම් ප්‍රමිතිකරණය වී ඇති.³

දක්ෂීණෝත්තර සම්ප්‍රදායට අයත් ගිල්පිය ගුන්පයන්හි මාන නිර්ණයට අදාළ සිද්ධාන්ත පිළිබඳ විශ්වාසවක් දක්වා ඇති. සැම ඉදිකිරීමකට ම නිවැරදි මිනුම් යොදා ගැනීම එහි සම්බරතාවට හේතු වේ. මුල්කාලීන හාරතීය සමාජය තුළ බිජි වූ වාස්තුගාස්ත්‍රයෙහි මිනුම් නිර්ණය කිරීමේ කුමවේදය ඉතා සුවිශේෂ වේ. ක්‍රමානුකූල ව මිනුම් එකකයන් නිර්මාණය කර ගැනීමේ කුමවේදය පිළිබඳ ව මූලාශ්‍රයන්හි සැකෙවින් තොරතුරු ඉදිරිපත් වේ. නමුත් වර්තමානයේ ඇතැම්හු ගැමුරු අධ්‍යයනයකින් තොරව සාවදා මතවාද සමාජගත කරති. එහෙයින් විවිධ ගැටලු සහගත තත්ත්වයන් මත ව ඇති. වාස්තුගාස්ත්‍රානුකූල කුමවේදයන්ට අනුව ඉදිකිරීම සිදුකිරීමේ දී නිවැරදි මිනුම් එකකයන් යොදා ගැනීම සාර්ථක නිර්මාණ ක්‍රියාවලියකට මගපාදයි. ඒ සඳහා මිනුම් කුමයන්හි මූලාරම්භය නියමාකාර ව අධ්‍යයනය කිරීම මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණකි.

3. Acharya, P. K. (1981). *A dictionary of Hindu Architecture*. Oriental book reprint corporation, New Delhi, 8p

සාහිත්‍යය විමර්ශනය

උත්තර සම්ප්‍රදායට අයත් වරාහමිතිරාවාරය විසින් රචිත බංහත්සංහිතාව, විශ්වකර්ම විසින් රචිත විශ්වකර්මප්‍රකාශය, දක්ෂීණ සම්ප්‍රදායට අනුරූත මත්‍ය විසින් සම්පාදිත මානසාරය ආදි ග්‍රන්ථයන් මෙහිලා වැදගත් වේ. මේ සැම ග්‍රන්ථයක් මුල්කාලීන යුගයන්හි රචනා වී ඇත්තේ සංස්කෘත හාජාවෙති. පසුකාලීන විද්‍වත්තුන් මෙවායෙහි විවිධ සංස්කරණ සිදු කොට ඇත. එමත් ම මෙවා මූලාශ්‍රය කරගෙන විවිධ පර්යේෂණයන් හා ග්‍රන්ථකරණයේ ද යෙදී ඇත.

වරාහමිතිරාවාරය විසින් බංහත්සංහිතාව නම් වාස්තුගාස්ත්‍ර ග්‍රන්ථයක් රචනා කරන ලදී. මූල කෘතිය සංස්කෘත හාජාවෙන් රචනා වී ඇත. එම සංස්කෘත හාජාවෙන් ලියන ලද බංහත්සංහිතාව සංස්කරණය කරමින් V. Subramanya Sastri iy M. Ramakrishna Bhat යන වියතුන් ඉංග්‍රීසි හාජාවට පරිවර්තනය කර ඇත. මෙහි 53වන පරිවිශේෂීය වෙන් ව ඇත්තේ වාස්තුවිද්‍යා නමිනි. රුෂ්, ඇමැති, ප්‍රජාතිත, රාජ මහේෂ් හා යුවරජ ආදි පුද්ගලයන්ගේ හා බුන්මණාදී වාතුරවර්ණකයන්ට අයත් ගෘහයන්හි පරිමාණ නිරණයට අදාළ සිද්ධාන්ත මෙහි විස්තර වේ. එම පරිමාණ නිරණයට අදාළ ව හාවිත වන මිනුම් ඒකකයන් පිළිබඳ ව ද විශ්‍රාජ කෙරේ.

1918 දී ප්‍රසන්න කුමාර ආචාර්ය විසින් තම ආචාර්ය උපාධිය සඳහා කළ පර්යේෂණයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මානසාරයෙහි සංකීර්ණයක් ඉදිරිපත් කෙරිණි. මානසාරයෙහි අන්තර්ගත කරුණු පරිවිශේෂයෙන් පරිවිශේෂයට ඉතා සංකීර්ණ ව මෙහි ඉදිරිපත් කර ඇත. ඔහු නැවත 1933 දී සංස්කෘතයෙන් රචනා වී ඇති මානසාරය ඉංග්‍රීසි හාජාවට පරිවර්තනය කර ඇත. වර්තමානයේ බොහෝ උග්‍රතුන්ගේ පරිභිශ්චිත ලක් වී ඇති මානසාරය මෙය වේ. මෙම ග්‍රන්ථයේ දෙවන අධ්‍යායේ මානකුම හා එහි ආරම්භය පිළිබඳ විස්තර කරයි.

1998 දී Vibhuti Chakrabarti යිසා Indian Architectural theory-Contemporary Uses of Vāstu Vidya නමින් ග්‍රන්ථයක් රචනා කර ඇත. විශේෂයෙන් සමරාංගණ සූත්‍රධාරය, රාජවල්ලහය, අපරාජිතපාවිත්‍ර හා මානසාර ආදි වූ ගාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ අධ්‍යයනය කරමින් ඒවායෙහි අන්තර්ගත ගොඩනැගිලි මූලධර්මවල පොදු ලක්ෂණ විමර්ශනය කිරීම

හා ඒවා යම් සැලසුම් පද්ධතියක් ලෙස සැලකීමට ඔහු මෙයින් උත්සහ කර ඇත. මෙම ග්‍රන්ථයේ දෙවන පරිච්ඡේදය මිනුම් කුම (System of Measurement) වශයෙන් වෙන් වෙයි. ඒ හරහා අවකාශය හා කාලය මැනීමේ මිනුම් කුම හා ආයාදී සූත්‍ර පිළිබඳ සංස්කෘත වාස්තුවිද්‍යා මූලාශ්‍රයාගත තොරතුරු ඉදිරිපත් කෙරේ. එමෙන් ම එම ග්‍රන්ථයන්හි සාම්ප්‍රදා ව ඉදිරිපත් වන මානකුම හා ඒවායේ හාවිතය පිළිබඳ සාකච්ඡා කෙරේ.

D. N. Shukla විසින් වාස්තුගාස්ත්‍ර නමින් ග්‍රන්ථයක් රචනා කොට ඇත. ඔහු ස්වකිය ආචාර්ය උපාධිය වෙනුවෙන් කළ පරෝශණයේ ප්‍රතිඵලයක් වන Hindu science of Architecture එහි පළමු වෙළමයි. එහි දෙවන වෙළම වන්නේ Hindu canons of Iconography and painting වේ. මූල්කාලීන වාස්තුගාස්ත්‍රය ග්‍රන්ථයන් හා අනෙකුත් ග්‍රන්ථයන් අධ්‍යයනය කරමින් ඒ පිළිබඳ ඔහු කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත. Hindu science of Architecture නම් පළමු වෙළමහි පළමු කොටස වෙන් වන්නේ මූලික වාස්තුවිද්‍යාත්මක සිද්ධාන්ත (The fundamental canons) ඉදිරිපත් කිරීමටයි. එය පරිච්ඡේද VI න් යුත්ත වන අතර VI වන පරිච්ඡේදයේ මානෝපකරණ පිළිබඳ තොරතුරු විග්‍රහ වේ.

An encyclopedia of Hindu Architecture සහ A dictionary of Hindu Architecture නමින් හාර්තිය වාස්තුගාස්ත්‍රයට අදාළ විශ්වකෝෂයක් හා ගබ්දකෝෂයක් P.K. Acharya විසින් රචනා කර ඇත. හාර්තිය වාස්තුගාස්ත්‍රයට අදාළ පාරිභාෂික වචන, ඉදිකිරීම්, ප්‍රහවයන් ආදිය විශ්වය මූලාශ්‍රයන්හි සංග්‍රහ වී ඇති ආකාරය අනුව මෙහි විස්තර සංග්‍රහ වේ. ප්‍රස්තුතයෙහිලා වැදගත්වන අංගලය නම් මිනුම් ඒකකය පිළිබඳ තොරතුරු ගවේෂණයට මෙය වැදගත් වේ.

තිරුම්ගලත් නීලකාන්දින් මූසාත් විසින් රචිත මනුෂ්‍යාලය වන්දිකා නම් ශිල්ප ගාස්ත්‍රය ද ප්‍රස්තුතයෙහිලා අධ්‍යයනයට ලක් විය. සංස්කෘත හාජාවෙන් රචිත මූල ග්‍රන්ථයෙහි පරිවර්තන හා සංස්කරණ පිටපත් කිහිපයක් හමු වේ. 1928 දී කොළඹ හාජා පරිශ්කරණ කමිටුව විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද K. Parameshwara Menon විසින් මලයාලම් හාජාවට පරිවර්තනය කරන ලද එක් අනුවාදයකි. එහි ග්ලෝක 170ක් අඩංගු වන අතර එය පරිච්ඡේදවලට බෙදී තොමැති. 1998 දී P. Ramakrishnan විසින් කොට්ඨාස විශ්වවිද්‍යාලයට ඉදිරිපත් කරන ලද 'ගහනිර්මාණ ශිල්පය' අදාළ ඉන්දියානු ගණිතය

සහ කේරුලයට විශේෂ අවධානයක් ඇති අනෙකත් පුදේශ' යන මාතකාවෙන් යුත් ආචාර්ය උපාධි නිබන්ධනයේ උපග්‍රහන්පය වශයෙන් දේවනාගරී අක්ෂරයෙන් යුත් පිටපතක් හා ඉංග්‍රීසි හාජාවට පරිවර්තන පිටපතක් ද වේ. මෙහි පරිවිණ්ද 07කි. මේ අමතර ව Cheravalli Narayan Namboothiri විසින් මලයාලම් හාජාවට පරිවර්තනය කරන ලද පිටපතක් හා ශ්‍රී ක්‍රිෂ්ෂෑන ජ්‍යෙෂ්ඨ විසින් හින්දි හාජාවෙන් පරිවර්තනය කරන ලද කෘතියක් වේ. එමෙන්ම ආචාර්ය ඒ. අවුෂ්තන් හා ආචාර්ය බාලගෙත්පාල් වේ. එසේ. ප්‍රහු යන අය විසින් මනුෂ්‍යාලය වනදිකාව අනුසාරයෙන් කරන ලද ඉංජිනේරුමය විවරණයක් ද හමු වේ. මෙහි හාරතීය මිනුම්හි ප්‍රාරම්භය හා සංවර්ධනය මෙන්ම විධිමත් මිනුම් තිරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් පිළිබඳ දැක්වේ.

International Journal for Research in Applied Science & Engineering – Technology (iJRASET) නම් සගරාවෙහි පස්වන වෙළුම Prof. S. K. Gupta විසින් රචනා කරන ලද දියියක් වේ. Vāstuśāstra system – measurements and proportions යන මාතකාව යටතේ එය ඉදිරිපත් කර ඇත. මනුෂ්‍යාලය වනදිකාවෙහි විග්‍රහ වන අෂ්ටර ගුණකාර ව තිරමාණය වන පරීමාණයන්හි ස්වාභාවය පිළිබඳ ව, මිනුම් ක්‍රමයන්හි ප්‍රහවය, ධානා මත පදනම් ව ගොඩනැගෙන මිනුම් ක්‍රමවේදය හා ගරීරාංග මත පදනම් ව තිරමාණය වන මිනුම් ක්‍රමයන්හි අන්තර සබඳතාව පිළිබඳ එහි සැකෙවින් සාකච්ඡා කරයි.

B. Niranjan Babu විසින් රචනා කර ඇති Handbook of Vāstu නම් වාස්තුගාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථය ද වාස්තුගාස්ත්‍රීය මූලික ග්‍රන්ථයන් අධ්‍යයනය කොට සිද්ධාන්ත ඉදිරිපත් කෙරෙන ග්‍රන්ථයකි. මෙහි පළමු අධ්‍යයායේ නවවන කොටස වෙන් ව ඇත්තේ system of measurements යනුවෙනි.

පරෝෂණ ක්‍රමවේදය

ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික මූලාශ්‍රයානුසාරී ව සිදු කෙරෙන ගුණාත්මක පරික්ෂණ විධිකමය (Qualitative methodology) මෙහිලා උපයුක්ත කොට ගැනේ. හාරතීය ද්‍යුම්‍යෙන්තර ගරුකුලද්වය හරහා බිඛ වූ ශිල්ප ග්‍රන්ථ රාඛියකි. මයමතය, මානසාරය, විශ්වකර්ම ප්‍රකාශය, මනුෂ්‍යාලය වනදිකාදි ග්‍රන්ථ ඒ අතර වේ. මෙම ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික ග්‍රන්ථ අනුසාරයෙන් හාරතීය මිනුම් ඒකකයන්හි ආරම්භය හා විකාශය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කෙරේ. මෙම සෙක්තුනුකුල ව

රවනා වී ඇති ලිපි ලේඛන හා සැතරා ආදිය ද ප්‍රස්තකාල හා අන්තර්ජාලය මගින් රස් කොට අධ්‍යයනය කරනු ලැබේ. එතුළින් අංගුලයක පරිමාව සම්බන්ධයෙන් පවතින විවිධ තොරතුරු, මතවාද පරිභේශනයට මග පැමේ. මෙකි ක්‍රමවේදයෙන් අනුසාරයෙන් හාරතීය අංගුලයක පරිමාණය මූලාශ්‍රයනුසාරීව ගැවීමෙන් නුතනයට එය හාවත කළ හැකි ප්‍රායෝගික ආකාරයෙන් අධ්‍යයනය කෙරේ.

පරශේෂණ ප්‍රතිඵල

වාස්තුගාස්ත්‍රයෙහි මාන ඒකකයන් අධ්‍යයනයේදී මූලික ඒකකය වශයෙන් අංගුල හමු වේ. අංගුලයක් යනු ඇගිල්ලක පළල ප්‍රමාණය (A finger breadth) බව ගබුදකේවාගත අර්ථය වේ.⁴ බ්‍රිතාන්‍ය මිනුම් ඒකකයන්ට අනුව එය $\frac{3}{4}$ අගල් (0.75") ක ප්‍රමාණය බව දැක්වේ.⁵ අංගුල පරිමාවට අදාළ ප්‍රධාන ප්‍රගේදත්‍යක් පිළිබඳ මානසාරයෙහි විස්තර වේ.

- මානාංගුල
- මානුංගුල
- දේහලබිධාංගුල⁶ වශයෙන් එය හඳුනාගත හැකිය.

යව මානය හා අංගුල

වාස්තුගාස්ත්‍ර මූලාරම්භයෙහි මිනුම් නිරණයාදී කටයුතු සඳහා යව ධාන්‍ය ප්‍රමිතිකරණය වී ඇත. නුතනයේ බාර්ල වශයෙන් ව්‍යවහාර වන්නේ යව ධාන්‍ය වේ.⁷ යව ඇති අටක ප්‍රමාණය අංගුලයක ප්‍රමාණයට සමාන වේ.

පරමාණු, රථඩුලි, කෙසග, ලික්ෂණ, යුකා හා යව යන ඒකකයන්හි අඡ්‍ර ගුණාකාර වර්ධනයෙන් අංගුලයක ප්‍රමාණය නිර්මාණය වේ.⁸

-
4. Acharya, P. K. (1981). *A dictionary of Hindu Architecture*. Oriental book reprint corporation, New Delhi,5p
 5. Acharya, P. K. (1978). *An encyclopedia of hindu architecture*. Bhopal: J.K. Pub. House,11p
 6. Acharya, P. K. (1981). *A dictionary of Hindu Architecture*. Oriental book reprint corporation, New Delhi,6p
 7. www.wisdomlib.org. (2009, April 12). *Yava, Yāva: 39 definitions*. <https://www.wisdomlib.org/definition/yava>
 8. Acharya, P. K. (1981). *A dictionary of Hindu Architecture*. Oriental book reprint corporation, New Delhi,5p

ඒ අනුව කුඩාම එකකය පරමාණුව වේ. මනුෂය මසැසින් දැකගත නොහැකි වූ යොගීෂ්වර පුරුෂයන්ට දිවැයින් දැකගත හැකි වූ ඉතා ම කුඩා අංගු ප්‍රමාණය පරමාණුවක් බව වාස්ත්‍රගාස්ත්‍රයේ විගුහ වේ. තුතන විශ්‍රාද්‍යන්ට අනුව පරමාණුවක් යනු යම් මූල්‍යව්‍යක ඇති, එම මූල්‍යව්‍යයේ රසායනික ගණ දරන පෝටෝන, නියුලෝන හා ඉලෙක්ට්‍රෝන යන උපපරමාණුක අංගුවලින් සැදුම්ලත් කුඩාම අංගුවයි⁹. ගෘහයක දැල් කුවුවක සිදුරක් මතින් වැවෙන සුරුය රුක්මියෙහි යම් රජස් ප්‍රමාණයක් වී නම් ඉන් එකක් පරමාණු 08ක ප්‍රමාණය වන බව වාස්ත්‍රගාස්ත්‍රයෙහි තවදුරටත් විස්තර වේ. ඒ අනුව පරමාණු 08ක් රජස් හෙවත් රථ දුලි එකකි. එයින් 08ක් කෙසග එකකි. කෙසග අටක් ලික්ෂා එකකි. ලික්ෂා යනු ලෙහෙබියෙකි. ලික්ෂා අටක් යුකා එකකි. යුකා යනු උතුණෙකි. යුකා අටක ප්‍රමාණය යව ඇටුයක ප්‍රමාණයට සමාන වේ. තුතනයේ බාරැලි වශයෙන් ව්‍යවහාර වන්නේ යව ධානා වේ. යව ඇට අටක ප්‍රමාණය අංගුලයක ප්‍රමාණයට සමාන වේ.

පරමාණුවෙන් ආරම්භිත අංගුලයක ප්‍රමාණය පිළිබඳ මනුෂ්‍යාලයවන්දීකාවෙහි ද භම් වේ.¹⁰

පරමාණු 8	=	තුසරේණු (රථදුලි) 1
තුසරේණු 8	=	ලික්ෂා 1
ලික්ෂා 8	=	යුකා 1
යුකා 8	=	තිල 1
තිල 8	=	යව 1
යව 8	=	අංගුල 1

මෙම අංගුලයෙහි ප්‍රමේණුයක් පිළිබඳව ද සාකච්ඡා වේ.

- යව ඇට අටින් වර්ධිත අංගුල
- යව ඇට සතෙන් වර්ධිත අංගුල
- යව ඇට හයෙන් වර්ධිත අංගුල වශයෙනි.¹¹

-
9. Atom. (n.d.). Oxford Reference. <https://doi.org/10.1093/oi/authority.20110803095432229>
 10. Achyuthan, A., & Prabhu, B. T. S. (1998). *Manusyalayacandrikabhasyam =: An engineering commentary on Manuṣyālayacandrika of Tirumangalat Nīlakan̄than Mūsat*. Kiliyanad, Calicut: Vastuvidyapratisthanam, 86p
 11. අජ්ප්‍රහාමි, භර්මාතිජ්, වඩි.එ්. (2017) වාස්ත්‍රවිද්‍යාව හෙවත් ගෘහනීර්මාණ ඩිල්පෝ, ඉණස්සෙන සහ සමාගම, කොළඹ. 53 පිටුව

එයින් යව ඇට අවෙන් වර්ධිත අංගුල උත්තම වන අතර යව ඇට සතෙන් වර්ධිත අංගුල මධ්‍යම වේ. යව ඇට හයෙන් වර්ධිත අංගුල අධ්‍ය ගණයට අයන් වේ. සාමාන්‍ය ගෘහකරණයේ දී මින් හාවිත කළ යුත්තේ යව ඇට අවින් වර්ධනය වන මිනුම් ඒකකය බව වාස්තු නියමය වේ.

අංගුලයෙහි වර්ධිත අවස්ථාවන්

භාරතීය ගෘහනිර්මාණ ගිල්පයේ මූලික ඒකකයක් වන අංගුලයෙහි කුමානුකුල වර්ධිත අවස්ථා භද්‍යන්වන පාරිභාෂික නාමයන් පිළිබඳ සඳහනක් ද වේ.¹²

වග සටහන 1 : අංගුලයෙහි වර්ධිත අවස්ථා I

අංගුල ප්‍රහේද	පාරිභාෂික නාම
අංගුල 01	මාත්‍රා (<i>mātrā</i>)
අංගුල 02	කලා (<i>kalā</i>)
අංගුල 03	පර්වත් (<i>parvan</i>)
අංගුල 04	මුෂ්ටි (<i>muṣṭi</i>)
අංගුල 05	තල (<i>tala</i>)
අංගුල 06	කර පාද (<i>kara pāda</i>)
අංගුල 07	දෑෂ්ටි (<i>dr̥ṣṭi</i>)
අංගුල 08	තුණී (<i>tūṇī</i>)
අංගුල 09	ප්‍රාදේෂ (<i>prādeśa</i>)
අංගුල 10	සය තාල (<i>saya tāla</i>)
අංගුල 11	ගෝ කර්ණ (<i>go - karṇa</i>)
අංගුල 12	විතස්ති (<i>vitashti</i>)
අංගුල 14	අනාහ පාද (<i>anāha pāda</i>)
අංගුල 21	රත්ති (<i>ratni</i>)
අංගුල 24	අරත්ති (<i>aratni</i>)
අංගුල 42	කිෂ්කු (<i>ki sku</i>)

12. Acharya, P. K. (1981). *A dictionary of Hindu Architecture*. Oriental book reprint corporation, New Delhi, 7p

අංගුල 84	පුරුෂ (puru sa)
අංගුල 96	ධනු (dhanus)
අංගුල 106	දණ්ඩ (danda)

අංගුලයෙහි වර්ධිත අවස්ථාවන් සඳහා යෙදෙන පාරිභාෂිකයන් පිළිබඳ තවත් එක් වර්ගීකරණයක් ද නමු වේ.¹³

වගු සටහන 2 :අංගුලයෙහි වර්ධිත අවස්ථා II

අංගුල ප්‍රහේද	පාරිභාෂික නාම
අංගුල 01	ලේන්දු, මෝක්ෂ
අංගුල 02	කලා, කේෂලක, පද්ම, අක්ෂී, අශ්වීනී.
අංගුල 03	රුද්‍රාක්ෂී, අග්නී, ගුණ, ගුල, විද්‍යා
අංගුල 04	රුද්‍රාණන, ඉන්දිය, භූත,
අංගුල 05	පුග, භාග, වේද, කුරිය
අංගුල 06	කර්මන්, අංග, අයන, රස
අංගුල 07	පායාල, මුනි, ධාතු, අඩිඩි
අංගුල 08	හසු, ලෝක, මුරති
අංගුල 09	ද්වාර, සුතු, ගුහ, ගක්ති
අංගුල 10	දිශ්, නාඩි, ආයුධ, ප්‍රාදුර්ජව
අංගුල 20	ත්‍රිෂ්, විෂේෂ
අංගුල 30	ගති
අංගුල 40	ත්‍රිගත්
අංගුල 50	ගක්වරී
අංගුල 60	අධිගක්වරී
අංගුල 70	යැෂ්ටී
අංගුල 80	අත්යෘතී
අංගුල 90	ධෙති
අංගුල 100	අතිධෙති

13. Acharya, P. K. (1981). *A dictionary of Hindu Architecture*. Oriental book reprint corporation, New Delhi, 10p

මානාංගුලය

යට ධානා මත පදනම් ව අංගුලයක පරිමාව ගණනය කිරීමේ දී එය මානාංගුලය වශයෙන් ව්‍යවහාර වෙයි. එනම් මානාංගුලය වශයෙන් දැක්වෙන්නේ ද යට ඇට අටකින් සැදුම්මිලත් ඒකකයයි.¹⁴

මානාංගුලය පිළිබඳ විවිධ මතවාද පවතී. මත්, මය, ත්ව්ච්ච්ටූ හා විශ්වකර්ම යන සාම්ප්‍රදායක් සතර දෙනෙකු විසින් වතුර්විධ මානාංගුලයක් ඉදිරිපත් කෙරේ. මානාංගුල විධිය පිළිබඳ ඔවුන් දක්වන එකී මත එකිනෙකට සමාන නොවේ. ප්‍රහේද වශයෙන් මත් විසින් මානාංගුල ත්‍රිත්වයක් දක්වා ඇත. මය සාම්ප්‍රදායා ද විශ්වකර්ම සාම්ප්‍රදායා ද මානාංගුල ප්‍රහේදුවයක් පිළිබඳ ඉදිරිපත් කොට ඇත. ත්ව්ච්ච්ටූ සාම්ප්‍රදායා විසින් මානාංගුලයට අදාළ ප්‍රහේද චෝක් ඉදිරිපත් කර ඇත.

01. මත්ව්ච්ච්ටූ

මත් සාම්ප්‍රදායා විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති මානාංගුල ප්‍රහේද ත්‍රිත්වය පහත අයුරෙන් හඳුනාගත හැකිය.

- i. අට ලෙනක්
- ii. සත් ලෙනක්
- iii. ජ්‍යිත් ලෙනක්¹⁵

02. මයමතය

මය සාම්ප්‍රදායා දක්වන මයමත නම් මාන ගාස්තුයෙහි ද මානාංගුලයෙහි ප්‍රහේදුවය පරමාණු, රථඩුලි, කෙසග, ලිජ්ජා, යුකා හා යට යන ඒකකයන්හි අඡ්ට ගුණාකාර වර්ධිතයන් අනුව නිර්මාණය වේ. ඔහු දක්වන මානාංගුලය සාපුරුව ම යට ඇට ප්‍රමාණය මත තීරණය වේ. එනම්,

- i. යට ඇට අටකින් සැදුම්මිලත් මානාංගුලය
- ii. යට ඇට හතකින් සැදුම්මිලත් මානාංගුලය
- iii. යට ඇට හයකින් සැදුම්මිලත් මානාංගුලය වශයෙහි.¹⁶

14. Ibid,6p

15. මුදියන්සේ, නන්දයේන. (1983). ලෙවෙශයන්හි තනතුරුය. කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණිය. පි. 3-4ව

16. එම, පි. 4p

03. ත්ව්‍ය්ලුමතය

ත්ව්‍ය්ලු විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද මාන ගාස්ත්‍රයෙහි මානාංගල ප්‍රහේද ජ්‍යෙකය මෙසේ ය.

- i. යව මධ්‍ය පළල 8
- ii. යව මධ්‍ය පළල 7
- iii. යව මධ්‍ය පළල 6
- iv. ගාලි දිග 3
- v. ගාලි දිග $3 \frac{1}{2}$
- vi. ගාලි දිග 4¹⁷

යව හා ගාලි ධානායන්හි පරිමාව මත මානාංගලයෙහි ප්‍රහේද 06ක් ත්ව්‍ය්ලු විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති බව මෙහි දී හඳුනාගත හැකි ය.

04. විශ්වකර්ම-මතය

ඉහතින් සාකච්ඡා කළ මතු, මය හා ත්ව්‍ය්ලු සූම්බරුන්ගේ මානගාස්ත්‍ර සූප්‍රව ම ධානා පරිමාවන් මත වර්ග කොට ඇත. නමුත් විශ්වකර්ම විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති මාන ගාස්ත්‍රයෙහි මත්‍යාෂ්‍ය ගරීර අංග මත පදනම් ව විග්‍රහ කෙරේ. විශ්වකර්ම-මතයට අනුව පුරුෂයෙකුගේ දකුණුතෙහි මැද පුරුෂකක දිග ප්‍රමාණය මානාංගලයක් වශයෙන් ගණනය කෙරේ. එය පදනම් කරගනිමින් එහි

- i. කොටස් 08න් යුත්ත ඒකකය
- ii. කොටස් 07න් යුත්ත ඒකකය
- iii. කොටස් 06න් යුත්ත ඒකකය¹⁸

වශයෙන් වර්ගතුය විස්තර කෙරේ.

යෝමානය හා අංගල

මත්‍යාෂ්‍ය ගරීර අංග මත පදනම් වී ගොඩනැගි අක්‍රිත මිනුම ක්‍රමවේදය යෝමානය ලෙස හඳුනාගත හැකිය. අංගලයක පරිමාව මත්‍යාෂ්‍ය ගරීර අංග මත පදනම් ව ගණනය කෙරෙන අවස්ථාවන්හි

17. එම, පි. 4p

18. මුදියන්සේ, නන්දයේන. (1983). වෛශ්‍යන්න නන්ත්‍රය. කැලණිය විශ්වවේද්‍යාලය, කැලණිය. පි. 4

එය මාත්‍රාංගුලය වශයෙන් ව්‍යාචාර කෙරේ¹⁹. උත්තම පුරුෂයෙකුගේ දැක්කනෙහි මැදගිල්ලේ මැදපුරුෂකක ප්‍රමාණය මාත්‍රාංගුලයක් වන බව වාස්තු නිරදේශය වේ. එය මහේෂ්වර අංගුල, විෂ්ණු අංගුල හා මුහුම අංගුල වශයෙන් වර්ගතුයකි.

යහමානය පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ දී එහි ද ප්‍රහේද කිහිපයක් පිළිබඳ සාක්ෂාත් හමු වේ.²⁰

01. ද්වීයජමාන ප්‍රහේදය

i. ප්‍රාථමික අංගුල

පරමාණුව ඒකකයෙන් ආරම්භ වන පරිමාණ ගණනය ප්‍රාථමික අංගුල වශයෙන් සැලකේ. අංගුල යන වචනාරථයෙහි ම සඳහන් වන්නේ ඇගිලි යන අදහසයි. ඒ අනුව පරමාණුවෙන් ඇරුණි අම්ට ගණකාකාර ව බර්ධනය වන ඒකකයන්හි යට ඇට අටක ප්‍රමාණය ඇගිලි පුරුෂකක ප්‍රමාණයට සමාන වේ.

ii. කරතාමාත්‍රාංගුලය

ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදුකරන්නාගේ හස්තයෙන් ලබා ගන්නා අංගුලක පරිමාව වේ.

02. ත්‍රිවිධයජමාන ප්‍රහේදය

i. දේහලබිධාංගුලය

මුරති ගිල්පයේ දී හාවිත වන මිනුම් ඒකකයකි. පිළිමයක උස ගණනයේ දී සමාන කොටස් කිහිපයකට අනුරූපී ව උස ගණනය කරනු ලැබේ. එම සමාන කොටස්වලින් එක් කොටසක් දේහලබිධාංගුල වශයෙන් හැඳින් වේ. මේ සඳහා අංග යන යෙදුම ද යෙදේ.

-
19. Acharya, P. K. (1981). *A dictionary of Hindu Architecture*. Oriental book reprint corporation, New Delhi,6p
20. මුදියන්සේ, නන්දයේන. (1983). වෙළඳයන්න තන්ත්‍රය. කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණීය. පි. 10-11

ii. හස්තමානාංගල

පුරුෂයෙකුගේ දක්ෂිණ හස්තයෙහි ප්‍රමාණය අනුව නිර්ණය කරගනු ලබන මාන ඒකකය වේ. මෙය උත්තම, මධ්‍යම හා හින වශයෙන් වර්ගතුයකි. හස්තයකට වියත් දෙකකි. වියත වශයෙන් ගණනය වන්නේ මණ්ඩන්ධයේ පටන් මධ්‍යමාංගලිය දක්වා අත්ලක ප්‍රමාණයයි. එය අගල් 12ක ප්‍රමාණය වේ. ඒ අනුව හස්තයක් යනු අගල් 24ක් වන අතර හස්තමානාංගලය වශයෙන් ගැනෙන්නේ ඉන් 1/24 කි.

iii. මධ්‍යමානාංගල

හස්තයක මැදගිල්ලේ මැද පුරුෂක ප්‍රමාණය මධ්‍යමානාංගලය වශයෙන් ව්‍යවහාර වේ. මෙම මධ්‍යමානාංගලය හා දේශලබ්ධාංගලයක ප්‍රමාණය එක හා සමාන බව දැක්වේ.

03. වතුර්යජමාන ප්‍රජේදය

මෙම ක්‍රමවේදය ඔස්සේ සූප්‍රව ම හස්තයක ප්‍රමාණය ගණනය කෙරෙන ආකාර 04ක් විග්‍රහ කෙරේ. හස්තයක ප්‍රමාණය ගණනය කිරීම පිළිබඳ විවිධ මතවාද පවතින අතර මෙම ක්‍රමවේදය ඒ අතර ප්‍රව්‍ලිත වේ.

- i. සුළුගිල්ලේ සිට බාහු මූල සන්ධිය දක්වා
- ii. වෙදගිල්ලේ සිට බාහු මූල සන්ධිය දක්වා
- iii. මැදගිල්ලේ සිට බාහු මූල සන්ධිය දක්වා
- iv. දබරගිල්ලේ සිට බාහු මූල සන්ධිය දක්වා²¹

වශයෙන් පුරුෂයෙකුගේ අනෙහි ඇගිලිවල සිට බාහු මූලය දක්වා වූ දුර ප්‍රමාණය මත මිනුම් ගණනය කිරීමේ ක්‍රමවේදක් යෝගානය යටතේ මෙපරිදි විග්‍රහ වේ. මෙහි දී ඒ ඒ ඇගිලි අගුරේ සිට බාහුවේ මූල දක්වා වන ප්‍රමාණය කොටස් 24ට බෙදීමෙන් අගලක පරිමාණ තීරණය කරනු ලැබේ.

21. මූදියන්සේ, නන්දයේන. (1983). වෙළඳයන්න තන්නුය. කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, කුලුණුග. පි. 11

මේ අයුරෙන් මත්‍යාප්‍රාග්‍රහ මත පදනම් ව ගොඩනැගී ඇති
යෝගාත්‍යාමාන ප්‍රශ්නයේ 09ක් කත්වාකාරයෙන් හඳුනාගැනීමට හැකිය.

භාරතීය ගෘහනිර්මාණ ශිල්පයාස්ථාන අතර මාන නිර්ණයේ දී මේ
අයුරෙන් අංගුල යන ඒකකය සඳහා ප්‍රමුඛත්වයක් දී ඇති බැවි පෙනේ.

සමාලෝචනය

මානාංගුලය හා ඉංග්‍රීසි අගල

වාස්තුගාස්ත්‍රාගත අංගුල හා මෙට්‍රික් ඒකකයට අනුව අගලක
පරිමාව අතර විද්‍යාමාන විෂමතාව මෙහි දී හඳුනාගත හැකි ය.
වාස්තුගාස්ත්‍රායෙහි අංගුල හෙවත් මානාංගුල ඒකකය සඳහා ඉංග්‍රීසි
ව්‍යවහාරයෙහි Inch යන්න ද සිංහල ව්‍යවහාරයෙහි අගල යන්න ද
යෙදේ. නූතන විවාරකයන්ට අනුව වාස්තුගාස්ත්‍රාගත අංගුලයක
ප්‍රමාණය 3'75cm කි.²²

පළමු මතය

$$\text{අංගුලයක්(මානාංගුලයක්) = ඉංග්‍රීසි අගල් (Inch) 01}$$

වගු සටහන 3: අංගුල හා inch

වාස්තු කුමවේදය	මෙට්‍රික් කුමවේදය
අංගුල 1 ^3.75 x 8&	Inch 1
30mm	25mm
3cm	2.5cm
 නූතන අගල්වලට පරිවර්තනය 	
1.18"	0.98"
1"(ආසන්නව)	1"(ආසන්නව)

22. Achyuthan, A., & Prabhu, B. T. S. (1998). *Manusyalayacandrikabhasyam* =: An engineering commentary on *Manusyālayacandrika* of Tirumangalat Nīlakan̄than Mūsat. Kiliyanad, Calicut: Vastuvidyapratisthanam, 87p

ඉහත සටහනට අනුව වාස්තුගාස්තුගත අංගුලයක් හා ඉංග්‍රීසි අගල් (Inch) එකක් අතර ඇති වෙනස අවබෝධ කරගත හැකි ය. මෙට්‍රික් ක්‍රමවේදයේ පවතින Inch එකකට වඩා සූළු ප්‍රමාණයකින් අංගුලයක පරිමාණය විශාල ය. නමුත් ආසන්න වශයෙන් සැලකීමේ දී එකකද්වය ම නුතන අගල් 1 ඡ සමාන වේ. මෙලෙස හාවත කිරීම සෙසු ගණනය කිරීම්වල දී ද පවතින ගැටලුකාරී තත්ත්වයන් විසදා ගැනීමට උපකාරී වේ.

දෙවන මතය

$$\text{අංගුලයක් (මානාංගුලයක්)} = \text{ඉංග්‍රීසි අගල් (Inch)} ^{\frac{3}{4}}$$

ඉහතින් දැක් වූ ක්‍රමවේදයට වඩා පරස්පර ක්‍රමවේදයක් ද හමු වේ. ඇතැම් විවාරකයන් මෙලෙස ඉදිරිපත් කරනුයේ වාස්තුගාස්තුයේ දැක්වෙන හස්ත මාත එකකය මත පදනම් වෙමිනි.

වගු සටහන 4: හස්තයෙහි ව්‍යවහාර

වාස්තුගාස්තුයෙහි	ඉංග්‍රීසි ව්‍යවහාරය	සිංහල ව්‍යවහාරය
හස්ත	Cubit	රියන

වශයෙන් ඒ ඒ තැන්හි විවිධ ව්‍යවහාරිත අර්ථයන් දැක්විය හැකි ය. මෙහි එකකයන්හි නිර්මාණය පහත පරිදි විගුහ කළ හැකි ය.

වගු සටහන 5: හස්ත ප්‍රමාණය මත අංගුලක පරිමාව

වාස්තු ක්‍රමවේදය	මෙට්‍රික් ක්‍රමවේදය
හස්ත	Cubit
අංගුල 24	18 inch
24/24	18/24
අංගුල 01	0.75 inch ($\frac{3}{4}$ inch)

හස්තයක් යනු අගල් 18ක් යන න්‍යාය අනුගමනය කරමින් එයින් 1/24 ක් අගලක් සේ ගෙන මෙම ගණනයන් සිදු කොට ඇත.

නමුත් පළමු මතයට අනුව යම්න් හස්තයකට අගල් 18ක් ලෙස යොදා ගැනීම යුත්ති සහගත නොවේ.

වගු සටහන 6: හස්තය හා cubit ඒකකයේ අමුණානත්වය

වාස්තු කුමවේදය	මෙට්‍රික් කුමවේදය
හස්ත (අංගුල 24)	Cubit (18 inch)
3cm x 24	2.54 x 18
72cm	48.75cm

හස්තයක් යනු අංගුල 24ක් බව වාස්තු නියමය වේ. නුතන ගණනය කිරීමෙන් අනුව එය 72cm ක් වේ.

නමුත් මෙට්‍රික් ඒකකයන් අනුව Cubit ඒකක් යනු අගල් 18ක ප්‍රමාණය වේ. ඒ අනුව සැලකීමේ දී 45'72cmක් ප්‍රමාණය වේ. වාස්තුගාස්ත්‍රා හස්තය හා මෙට්‍රික් කුමවේදයේ Cubit ඒකකය අතර පැහැදිලි පරස්පරතාවක් මේ අනුව විගිර වේ.

ඉහතින් සාකච්ඡා කළ පරිදි ඉංග්‍රීසි කුමවේදයෙහි Inch යන ඒකකය අංගුල ඒකකයට සමාන වශයෙන් ගන්නේ නම්, මෙය පැහැදිලි ව තීරුකරණය වේ.

$$\begin{aligned} 1 \text{ inch} &= 2.54 \text{ cm} \\ &= 2.54 \times 24 \\ &= 60 \text{ cm} \end{aligned}$$

 නුතන අගල්වලට පරිවර්තනය කිරීම

$$\begin{aligned} &= 23.6 \text{ inch} \\ &= 24 (\text{අඟන්නව}) \end{aligned}$$

නිගමනය

මාන කුමයන්හි මූලාරම්භය පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ දී ධානා මත පදනම් ව ගොඩනැගී ඇති 'යවමාන' කුමවේදයන් ගරිරාග මත ගොඩනැගී ඇති මිනුම් කුමවේදයක් ද වේ. එය මෙහි දී 'යජමාන'

වශයෙන් පෙන්වා දීමෙන් මිනුම් නිර්ණය ක්‍රියාවලියේ ප්‍රායෝගික පැතිත්ත පිළිබඳ සාකච්ඡා කෙරේ. පරමාණුව නම් ඉතා කුඩා අංගු ප්‍රමාණයක සිට අෂ්ට්‍ර ගණකාකාර ව වර්ධනය වන මිනුම් නිර්ණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් හාරතීය වාස්ත්‍රාස්ථාය කෙරෙන් විද්‍යාමාන වේ. එලෙස ප්‍රාරම්භ වන මානයන්හි අංගුලය හා හස්තය යන ඒකකද්වීය හාරතීය දිල්ප්‍රාසාස්ත්‍ර තුළ ප්‍රමිතිකරණය වී ඇත.

නුත්තනයේ අගල වශයෙන් ව්‍යවහාර වන අංගුලය නම් හාරතීය ඒකකද්වයෙහි නියම පරිමාණය පිළිබඳ වාස්ත්‍රාස්ථායීය මූලාශ්‍රය, ගබඳ කෝෂාගත අර්ථ නිරුපණයන් පරීක්ෂාවට ලක් විය. ඒ අනුව ආකාර දෙකක් ඔස්සේ අංගුලයක පරිමාණය නිර්ණය කළ හැකි ය. යවමාන කුමවේදය ඉන් එකකි. මුල් කාලීන හාරතීය ජන සමාජය තුළ කාෂ්ටිකාර්මික ජ්වන රටාව ප්‍රමුඛ ව පැවතීම නිසා මිනිසුන් ස්වභාවික පරිජරයේ පවතින ද්‍රව්‍ය මිනුම් නිර්ණයාදී කටයුතු උදෙසා හාවිත කොට ඇත. ඒ අනුව පසුකාලීන ව යව ධාන්‍ය සම්මත මිනුම් ඒකකයන් ගොඩනැගීම සඳහා හාවිත වී ඇත. එහි දී යව ඇට අවක ප්‍රමාණය අංගුලයක් වශයෙන් නියම වී ඇති බැවි පෙනේ. යව ඇටයක නිශ්චිත පරිමාව පිළිබඳ ඇතැම් පුද්ගලයන්ට පැනයක් ඇති විය හැකි ය. විවිධ ප්‍රදේශයන්හි විවිධ කාලගුණීක දේශගුණීක විපර්යාස හමුවේ. විවිධ භූවිෂමතාවන් තුළ හෝග වර්ධනය විවිධ පරිමාණයෙන් වෙනස් විය හැකි ය.

මනුෂ්‍යාලයවන්දිකා සඳහා පසුකාලීන විද්‍වතුන් කරන ලද සංස්කරණයන්හි යව ධාන්‍යක ප්‍රමාණය නුත්තන මිනුම් අනුව සැලකීමේ දී 3.75mm ක් බව දක්වයි. එම නියමය මත පදනම් ව ක්‍රමානුකූල ව අංගුලයක පරිමාව නිර්ණය කළ හැකි ය.

අංගුලයක පරිමාව පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ දී නුත්තන විවාරකයන් එය ඉංග්‍රීසි මිනුම් ඒකකයන්ට ආදේශ කිරීමට පෙළඳීම නිසා වර්තමානය වන විට ඒ පිළිබඳ ආන්දේශනාත්මක තත්ත්වයක් පවතී. හාරතීය අංගුලය හා ඉංග්‍රීසි ඒකකයන්හි Inch යන ඒකකය මෙහි දී සමාන කිරීමට යත්න දැරීමත් නිසා විවිධ මතවාද ගොඩනැගී ඇත.

මෙට්‍රික් කුමවේදය තුළ පවතින Inch 1 ට වඩා සුළු ප්‍රමාණයකින් වාස්ත්‍ර කුමවේදයෙහි අංගුලයක ප්‍රමාණය විශාල වේ. නමුත් ආසන්න වශයෙන් සැලකීමේ දී කුමවේද දෙකෙහි ම එය අගල් 01ට සමාන

වේ. එහෙයින් මෙම පර්යේෂණයේ දී හාරතීය අංගුලයක පරිමාව තුන අගල් (Inch 1) එකක් වශයෙන් ම ආදේශ කරගත යුතු බව අවධාරණය කෙරේ. එහි ප්‍රායෝගික බව ද මෙහි දී ඉදිරිපත් කෙරේ.

මෙම පර්යේෂණයේ දී හාරතීය අංගුලය වෙත තුන ඉංග්‍රීසි එකක ආදේශ කිරීමත් ඇතැම් සාවදාය පරිවර්තන කාර්යයන් සංුද්‍ර ව බලපෑම් ඇති කරන බව තහවුරු වේ. එහෙයින්,

හාරතීය අංගුලය = තුන අගල් 1

ලෙස හාටිතයට ගැනීම ම වචා යෝගා හා ප්‍රායෝගික බැවි ඉදිරිපත් කෙරේ.

අංගුලයක පරිමාණය පිළිබඳ සමාජගත විවිධ මතවාද සාකච්ඡා කෙරීනි. පෙරදිග හා අපරදිග හාටිත මිනුම් කුමයන් අවබෝධයෙන් තොරව හාටිත කිරීමෙන් ගාස්ත්‍රීය සිද්ධාන්ත අතර දුර්මත ගොඩනැගෙනු ඇත. යථෝත්ක්ත සාධක අනුව අංගුලයක පරිමාව තුන ඉංග්‍රීසි අගල් 1ක් වශයෙන් යොදාගැනීම ප්‍රයුෂාගේවර වේ. එලෙස යොදාගැනීම මිනුම්කරණයේ දී නිවැරදි සිද්ධාන්තයන් අනුග මනය කිරීමට මග පැමදෙනු ඇත.

ආණිත මූලාශ්‍රය

Acharya, P. K. (1981). *A dictionary of Hindu Architecture*. Oriental book reprint corporation, New Delhi

Acharya, P. K. (1978). *An encyclopedia of hindu architecture*. Bhopal: J.K. Pub. House

Acharya, P. K. (1981). *A dictionary of Hindu Architecture*. Oriental book reprint corporation, New Delhi

Achyuthan, A., & Prabhu, B. T. S. (1998). *Manusyalayacandrikabhasyam* =: An engineering commentary on *Manuṣyālayacandrika* of *Tirumangalat Nīlakanthan Mūsat*. Kiliyanad, Calicut: Vastuvidyapratisthanam

Atom mean oxford—Google Search. (n.d.). Retrieved July 17, 2024

Oxford Advanced Learner's Dictioanary. (2005). Oxford University press.

Varāhamihira, ., Subrahmanya, S. V., & Ramakrishna, B. M. (1947). *Varahamihir's Brihat samhita* =: *Brrhatsaṃhitā*. Bangalore City: Printed by V.B. Soobbiah.

- Williams, M. (2005). *Sanskrit—English Dictionary*. Asian Educational Services, New Delhi.
- Yava, Yāva: 43 definitions.* (n.d.). Retrieved July 17, 2024, from <https://www.wisdomlib.org/definition/yava>
- අප්පුහාමි, හරමානිස්, වයි.ලී.(2017) වාස්තූවිද්‍යාව හෙවත් ගෘහනීරමාණ කිල්පය, ඉන්සේන්ත සහ සමාගම, කොළඹ.
- අලගියවන්න, පුවසති. (2004). අලගියවන්න සංස්කෘත පිංහල ගවිදකෝෂය. සුරිය ප්‍රකාශන, කොළඹ 10.
- ඡේවනාථ, ශ්‍රී. (1997). වාස්තූරන්නාවලි, සෙනෙවිරත්න, ඩී. ආර්.පරි, නුගේගොඩ, මොඩන් පොත් සමාගම.
- ඛිංදිදත්ත, නාහිමිපොල්වත්තනේ. (1998). පාලු-සිංහල අකාරයිය. බොද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය, නැදීමාල.
- මුදියන්සේ, නන්දස්න. (1983). චෙවුනු තෙවුනු තෙවුනු. කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණිය